
HÍREK

2016. október 20–21.

1716-ban az erdélyi római katolikus püspökök száműzetésükből visszatérhettek Gyulafehérvárra, az ősi püspöki rezidenciájukba és székesegyházukba. Ennek az eseménynek 300 éves évfordulóján a BBTE Római Katolikus Teológia Kar Pasztorál-Teológia Intézete Gyulafehérváron tudományos konferenciát szervezett 2016. október 20–21-én „*Catholice reformare. A katolikus egyház a fejedelemség korában*” címen. A konferencia szimbólumával – a felfelé álló fejedelmi jogar és a lefelé álló püspöki bot – a katolikus egyház korabeli helyzetét, a hatalom felé való viszonyát akartuk kifejezésre juttatni. A fejedelemségi időkben a katolikus egyháznak nem lehetett püspöke. Reklámlapjainkon a bot görbéje ezért áll lefelé, mert ebben a korszakban nem volt, aki „vonzza”, egybefogja és irányítsa az erdélyi katolikus híveket. A bot szúrós részének hiánya pedig arra utal, hogy hiányzott a kormányzáshoz hozzátartozó erő, a „szúrós” rész. Szimbólumunkkal szeretnénk különösen is kihangsúlyozni, hogy a Szent István által alapított püspökség nem szűnt meg, csak főpásztorai nem lehettek a helyükön.

Az erdélyi katolikus egyház szerényebb időszakot mondhat magáénak az 1556-tól kezdődő fejedelmi korszakban. Arra vonatkozóan, hogy a megjelölt időszakban a katolikus megújulás, a *catholice reformare*, mennyire valósult, illetve kevésbé valósult meg, a konferencia előadásában kaptunk némi ízelítőt.

Örökös szimbólumunk, az erdélyi magyarság megmaradásának jele, az „ezeréves” gyulafehérvári székesegyház. Az előadások közül nem véletlenül került kiemelt helyre dr. Kovács András művészettörténész tanulmánya az ősi katedrálisról a fejedelmi korszak idején.

Az egykori fejedelemség három latin rítusi püspökséget/püspöki rész-területet foglalt magába: az erdélyit (mai: gyulafehérvárit), a nagyváradi és a csanádit (mai: temesvárit). Mindhárom püspökség történetéről nagyszerű összefoglalót kaptunk a megjelölt időszakban. Konferenciánkon elsősorban a Báthory-korszakra (1571–1605) és a fejedelemség végére koncentráltunk. Nem véletlenül. Mert a katolikum valamelyest ezekben az időszakokban kapott erőre, illetve történt az erdélyi katolikus egyház „megújulása.” A nemzeti fejedelemség felbomlásával lehet összefüggésbe hozni a gyulafehérvári püspök hazaérkezését is.

A püspökökről, papokról, szerzetesekről és krisztushívókról szóló előadások olyan szemszögből közelítették meg régmúltunk egyháztörténelmét, melyek segítenek bennünket a vallási elfogultságtól mentes ítéletalkotás kialakításában.

Marton József – Diósi Dávid